

Let op! **Het officiële correctievoorschrift blijft leidend.** Dit document betreft een **advies** bij het correctievoorschrift Havo 2026.

Opmerking:

- Als er in het correctievoorschrift sprake is van ‘een voorbeeld van een juist(e) ...’ dan zijn er meerdere antwoorden mogelijk. Deze worden verder niet genoemd, zie artikel 3.3 van het correctievoorschrift voor toelichting.
- Als er in het correctievoorschrift sprake is van ‘uit het antwoord moet blijken dat’ dan zijn verschillende verwoordingen van een correct antwoord mogelijk. Van kandidaten wordt niet verwacht dat zij letterlijk het antwoord uit het correctievoorschrift geven.

Opgave 1 – De wereld van Nutella

1.	-
2.	Een redenering vanuit klimatologische verschillen: fout rekenen.
3.	Antwoorden waarin leerlingen (impliciet of expliciet) een vergelijking tussen Azië/Afrika én Europa goed rekenen Antwoorden die <u>alleen</u> ingaan op Azië/Afrika: fout rekenen. NB: dit geldt voor beide bolletjes! 2 ^e bolletje: alleen het woord ‘vergrijzing’: fout rekenen. 2 ^e bolletje: in Europa zijn (absoluut) minder mensen: goed rekenen
4.	Antwoorden die op de juiste manier ingaan op verwestering goed rekenen. Een dergelijk antwoord kan bijvoorbeeld ingaan op marketing op Amerikaanse wijze.
Opgave 2 – De Passport Power Index	
5.	1 ^e bolletje: er moet geredeneerd worden vanuit de politieke dimensie. 1 ^e bolletje: verwoordingen van ‘afspraken maken’ goed rekenen.
6.	1 ^e bolletje: een ‘positief’ en ‘negatief’ migratiesaldo kunnen gelezen worden als een ‘hoog’ en ‘laag’ migratiesaldo.
7.	Een juiste beschrijving kan antwoordelementen uit beide onderdelen van de voorbeeldbeschrijvingen bevatten. Olievoorraden mag gelezen worden als fossiele brandstoffen.
8.	-
Opgave 3 - Vulkanisme op Java, Indonesië	
9.	-
10.	1e bolletje: er moet expliciet correct benoemd worden welke plaat de onderduikende is! 2 ^e bolletje: gesmolten (mantel)gesteente kan worden gelezen als magma.
11.	2 ^e bolletje: ‘de laagte van’ mag worden gelezen als ‘in de krater/caldera’.

12.	1 ^e bolletje: toendra/taiga niet goed rekenen want geen landschapszone 2 ^e bolletje: uit het antwoord moet blijken dat op grote hoogte het koud genoeg is. De combinatie hoog met koud moet genoemd worden.
13.	Menselijke invloeden/Lahar (als oorzaak)/smeltend ijs: fout rekenen Vulkanische activiteiten: goed rekenen.
	Opgave 4 – Just digg it!
14.	Een juiste beschrijving kan antwoordelementen uit beide onderdelen van de voorbeeldbeschrijvingen bevatten. 1 ^e bolletje: extensieve veeteelt/ zelfvoorzienende landbouw moet benoemd worden. Overbeweiding als bodemgebruik moet fout worden gerekend. Als antwoord start met overbeweiding dan zijn nog maar maximaal 2 punten mogelijk. 3 ^e bolletje: verzilting moet fout gerekend worden
15.	1 ^e bolletje: vegetatie houdt vocht/water vast: goed rekenen 2 ^e bolletje: vegetatie produceert zuurstof: fout rekenen 2 ^e bolletje: meer neerslag: fout rekenen
16.	Bescherming kwetsbare planten tegen de wind: goed rekenen. 'Opengebroke grond' (of een omschrijving daarvan) hoeft niet expliciet genoemd worden.
17.	2 ^e bolletje: twee keer passeren van de ITCZ moet benoemd worden. 2 ^e bolletje: 'tropisch' hoeft niet expliciet genoemd te worden.
	Opgave 5 – Nationale Parken in Brazilië
18.	-
19.	1 ^e bolletje: na uitgebreid overleg geen aanvullend advies op CV. 2 ^e bolletje: meer invloed van aanlandige wind bij Tijuca: fout rekenen.
20.	1 ^e bolletje: meer nationale parken in het Noorden/Amazonegebied: goed rekenen. (bron 11) 2 ^e bolletje: voor 'kleiner' kan ook 'minder' worden gelezen (uitgaande van bovenstaande toevoeging). Antwoorden die ingaan op bezoekersaantallen: fout rekenen (te weinig informatie daarvoor).
21.	2 ^e bolletje: achter geografischer/vollediger/ diverser
22.	1 ^e bolletje: antwoorden waaruit blijkt dat de Braziliaanse overheid meer inkomsten genereert (bijvoorbeeld door toerisme/belastinginkomsten): goed rekenen. 2 ^e bolletje: antwoorden die ingaan op parken die in meerdere Braziliaanse deelstaten liggen: goed rekenen, mits de kandidaat redeneert vanuit bedrijven!
23.	-
24.	-
25.	2 ^e bolletje: antwoorden waaruit blijkt dat tropisch regenwoud gekapt wordt/ natuur aangetast wordt: goed rekenen.

Opgave 6 – De Overijsselse Vecht	
26.	-
27.	2 ^e bolletje: antwoorden waaruit zou blijken dat water terug in de Vecht stroomt/gestuwd wordt: fout rekenen.
28.	1 ^e bolletje: antwoorden die alleen een concrete maatregel noemen zonder in te gaan op vasthouden/opslaan van water: fout rekenen. 2 ^e bolletje: piekafvoer (of juiste omschrijving daarvan) moet genoemd worden.
29.	1 ^e bolletje: antwoorden waaruit blijkt dat de taken van Rijkswaterstaat op nationale schaal plaatsvinden (in het regionale gebied van het waterschap): goed rekenen.
Opgave 7 – Leefbaarheidsverschillen in Nederland	
30.	2 ^e bolletje: antwoorden die ingaan op het beschrijven dat er geen duidelijk verband is: fout rekenen. (Het gaat om het waarom!)
31.	1 ^e bolletje: 'in de steden' hoeft niet expliciet genoemd te worden.
32.	1 ^e bolletje: antwoorden die ingaan op de ligging van snelwegen in de omgeving fout rekenen (er zijn talloze voorbeelden van snelwegliggingen waarvoor dit niet opgaat). Over het kaartmateriaal wordt een vraag gesteld aan het CvTE.
33.	Na uitgebreid overleg geen aanvullingen op CV